

SEPARATED SUBDIVISION OF NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
«NIZHYN AGROTECHNICAL INSTITUTE»

CERTIFICATE

Valeriia Vovk

has participated in the International Scientific Conference

«GLOBAL AND NATIONAL TRENDS
IN LIFE SCIENCES»

6 hours (0.2 ECTS credits)

Head of organizational committee

Vasyl LUKACH

May 12th 2022

GLOBAL AND NATIONAL TRENDS IN LIFE SCIENCES

The Program of International Scientific
Conference

May 12, 2022 | 10 AM | Nizhyn. Ukraine

Міністерство освіти і науки України / Ministry of Education and Science of Ukraine
Національний університет біоресурсів і природокористування України / National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
Бидгощський університет економіки (Польща) / University of Economy in Bydgoszcz (Poland)
Познанський університет економіки та бізнесу (Польща) / Poznan University of Economics and Business (Poland)
Туран-Астана Університет (Республіка Казахстан) / Turan-Astana University (The Republic of Kazakhstan)
Індустріальний інженерно-економічний коледж (Республіка Казахстан) / Industrial College of Engineering and
Economics (The Republic of Kazakhstan)
Національний університет «Чернігівська політехніка» Chernihiv Polytechnic National University (Ukraine)
Донецький національний університет імені Василя Стуса / Vasyl' Stus Donetsk National University (Ukraine)
Уманський національний університет садівництва / Uman National University of Horticulture (Ukraine)
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» / SS NULES Ukraine «Berezhany Agrotechnical Institute»
(Ukraine)
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» / SS NULES Ukraine «Nizhyn Agrotechnical Institute»
(Ukraine)
Факультет агротехнологій та економіки / Faculty of Agrotechnology and Economics

ГЛОБАЛЬНІ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ГАЛУЗІ НАУК ПРО ЖИТТЯ

Програма міжнародної науково-практичної конференції

GLOBAL AND NATIONAL TRENDS IN LIFE SCIENCES

The Program of International Scientific Conference

**12 травня 2022 року / May 12th 2022
м. Ніжин / Nizhyn**

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ / ORGANIZING COMMITTEE

Лукач Василь Степанович	к.пед.н., доцент, директор ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Демчук Ірина Олександрівна	к.т.н., заступник директора з навчально-виховної роботи ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Кенсі Марцін	доктор філософії, почесний доктор, декан факультету прикладних наук Бидгощського університету економіки (Польща)
Марданов Темірбулат Камзенович	директор Індустріального інженерно-економічного коледжу
Міколайчук Ян	доктор економічних наук, професор Познанського університету економіки та бізнесу (Польща)
Даріуш-Олесь Павліци	доктор філософії, міжнародний експерт з економіки та менеджменту (Республіка Словаччина), почесний доктор, війт гміни Громадка, Болеславецького повіту, Нижнесілецького воєводства (Польща)
Пачоскі Петро	заступник міського голови Єленя-Гура, почесний доктор, відповідальний за департамент освіти та спорту (Польща)
Шаяхметова Кульшарія Оракпаївна	д.е.н., професор кафедри «Фінанси, облік та оцінка» Туран-Астана Університет (Республіка Казахстан)
Македон Галина Миколаївна	к.е.н., доцент, декан факультету агротехнологій та економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Брюхачова Інна Дмитрівна	к.с.-г.н., старший викладач кафедри агрономії ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Дворник Інна Володимирівна	к.е.н., завідувач кафедри менеджменту та аграрної економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Дерій Жанна Володимирівна	д.е.н., професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Чернігівська політехніка»
Діброва Анатолій Дмитрович	д.е.н., професор, декан економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України

Кононенко Руслан Володимирович	к.вет.н., доцент, декан факультету тваринництва та водних біоресурсів Національного університету біоресурсів і природокористування України
Кравченко Віталій Станіславович	к.с.-г.н., доцент кафедри рослинництва імені О.І. Зінченка Уманського національного університету садівництва
Лимар Валерія Валеріївна	д.е.н., доцент, в.о. завідувача кафедри міжнародних відносин і зовнішньої політики Донецького національного університету імені Василя Стуса
Остапчук Микола Володимирович	к.е.н., доцент, декан факультету аграрного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України
Прудніков Василь Григорович	д.с.-г.н., професор, завідувач кафедри технології переробки і стандартизації продукції тваринництва Харківської державної зооветеринарної академії
Семеніхін Андрій Вікторович	к.б.н., завідувач кафедри агрономії ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут
Сидорович Олександр Сергійович	д.і.н., завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут
Судомир Світлана Михайлівна	д.е.н., професор, завідувач відділу навчально-науково інноваційної діяльності ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
Тонха Оксана Леонідівна	д.с.-г.н., професор, декан агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України
Царук Наталія Георгіївна	к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

1. Загострення проблеми продовольчої безпеки у світі.
2. Роль сільського господарства у вирішенні глобальних проблем людства.
3. Захист сільськогосподарського товаровиробника та економічна політика протекціонізму АПК.
4. Соціальна дезінтеграція та розшарування суспільства в умовах підвищення цін на продовольство.
5. Сучасні тенденції у тваринництві.
6. Екологічна безпека в умовах глобальних кліматичних змін.
7. Біотехнологічні розробки.
8. Забезпечення всеосяжної та справедливої якісної освіти.
9. Управління та фінанси в АПК.

ПРОГРАМА РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- 9:30 – 10:00 – підключення та реєстрація учасників конференції;
10:00 – 10:30 – відкриття конференції;
10:30 – 13:00 – пленарне засідання, дискусія учасників конференції;
13:30 – 16:00 – робота напрямів.

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ:

Доповіді на пленарному засіданні	до 20 хв.
Наукові повідомлення на засіданнях напрямів	до 10 хв.
Виступи в обговоренні	до 5 хв.

CONFERENCE SESSIONS:

1. Global Issues: Food Security.
2. The importance of agriculture in solving global problems of mankind.
3. Protection of agricultural producers and economic policy of protectionism of agro-industrial complex.
4. Social disintegration and stratification of society in the face of rising food prices.
5. Modern trends in animal husbandry.
6. Environmental security in the context of global climate change.
7. Biotechnological developments.
8. Ensuring comprehensive and equitable quality education.
9. Management and finance in agriculture.

CONFERENCE WORK PROGRAM:

- 9:30 – 10:00 – connection and registration of conference participants;
10:00 – 10:30 – opening of conference;
10:30 – 13:00 – plenary session, discussion of conference participants;
13:30 – 16:00 – conference sessions

REGULATIONS

Reports at the plenary session	up to 20 minutes.
Scientific reports at meetings of areas	up to 10 minutes.
Speeches in discussion	up to 5 minutes.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ / PLENARY SESSION

Відкриття конференції / Opening

ВСТУПНЕ СЛОВО:

Лукач Василь Степанович к.пед.н., доцент, заслужений працівник народної освіти України, відмінник аграрної освіти України, директор ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ДОПОВІДІ / REPORTS:

ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Кваша Сергій Миколайович д.е.н., професор, академік НААН, проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України

Prof Roman Drozd доктор габілітований, професор, ректор Поморської Академії у Слупську (2008 – 2016 рр.), завідувач кафедри Східної Європи Поморської Академії у Слупську, президент Українського історичного товариства в Польщі

Andrey Zahariev PhD, Professor, Dean of the Department of Finance D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov

Žaneta Simanavičienė doctor (habilitated) of economic sciences degree social science, professor at Mykolas Romeris University

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА ІНКЛЮЗИВНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ

Шинкарук Лідія Василівна д.е.н., професор, член-кореспондент НАН України, професор кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту Національного університету біоресурсів та природокористування України

ІНСТИТУТИ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА БІОІМПЕРАТИВИ ПОСТВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Петруха Сергій Валерійович к.е.н., доцент, докторант кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури експерт регіонального представництва ФАО по Європі і Центральній Азії (Рим, Італія)

**Петруха Ніна
Миколаївна** к.е.н., доцент, докторант кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури

BUSINESS PROTOCOL AND INTERNATIONAL NEGOTIATIONS

**Tomyn Iryna
Vyacheslavivna** Third Secretary of the Embassy of the Federal Republic of Nigeria

РИЗИКИ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО ВОДОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВОДОКОРИСТУВАННЯ УНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ

**Дерій Жанна
Володимирівна** д.е.н., професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Чернігівська політехніка»

**Грицьку
Вероніка
Степанівна** к.г.н., доцент, доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича

РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ

**Черемісіна
Світлана
Георгіївна** д.е.н., доцент, провідний науковий співробітник Національного наукового центр «Інститут аграрної економіки»

**Росоха
Володимир
Васильович** д.е.н., професор, головний науковий співробітник Національного наукового центр «Інститут аграрної економіки»

EXPORT OF AGRI-FOOD COMMODITIES IN CHINA

**Ji Zhi
Valeriia Lymar** PhD student Vasyl' Stus Donetsk National University
Doctor of economic sciences, associate professor Vasyl' Stus Donetsk National University

РАЗВИТИЕ АГРАРНОГО СЕКТОРА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**Шаяхметова
Кульшария
Оракбаевна** д.э.н., профессор доктор экономических наук, профессор кафедры «Финансы и таможенное дело» Университет «Туран-Астана»

ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭКОЛОГИЧЕСКИ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ И НАПРАВЛЕНИЯ ИССЛЕДОВАНИЙ В ПРОМЫШЛЕННОМ ПРОИЗВОДСТВЕ

**Корабаев Бейбут
Сыбанбаевич** ДВА, доцент кафедры Финансы, учет и оценка Туран Астана Университета

ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ
ПІДПРИЄМСТВ

Власенко к.е.н., доцент, доцент кафедри технологій і управління
Дмитро Конопського інституту Сумського державного
Олександрович університету

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ 1 / DISCUSSION PANEL 1

Загострення проблеми продовольчої безпеки у світі. Роль сільського господарства у вирішенні глобальних проблем людства
Global Issues: Food Security. The importance of agriculture in solving global problems of mankind

МОДЕРАТОР:

Македон Галина
Миколаївна

к.е.н., декан факультету агротехнологій та економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ДОПОВІДІ

1. *Islam Hassan Saeed Hassan*, student KROK University
FEATURES OF THE AGRICULTURAL ECONOMY IN EGYPT
2. *Xihuan Zhang*, student Sumy National Agrarian University
Scientific supervisor – **Elina Zakharchenko**, PhD Sumy National Agrarian University
MECHANISM OF IMPROVING QUALITY AND EFFICIENCY OF BIOGAS SLURRY IN PROMOTING CROP GROWTH
3. *Горач Ольга Олексіївна*, д.т.н., доцент кафедри інженерії харчового виробництва Херсонського державного аграрно-економічного університету
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИРОБНИЦТВА БЕЗГЛЮТЕНОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ АСОРТИМЕНТ
4. *Іванько Анатолій Васильович*, д.е.н., професор, професор кафедри аграрної економіки та менеджменту ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ГЛОБАЛЬНА ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА ТА ВПЛИВ НА НЕЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ
5. *Копицець Наталія Григорівна*, к.е.н., с.н.с., провідний науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
Волошин Володимир Миколайович, к.с.-г.н., завідувач відділу первинного та елітного насінництва Національного наукового центру «Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України»
ПРОБЛЕМА ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РИНОК М'ЯСА

6. *Кривун Михайло Вікторович*, аспірант Національного університету харчових технологій
Зайнчковський Анатолій Олександрович, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки і права Національного університету харчових технологій
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ
7. *Македон Галина Миколаївна*, к.е.н., декан факультету агротехнологій та економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
УКРАЇНА ТА ГЛОБАЛЬНА ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ
8. *Палійчук Тетяна Миколаївна*, к.е.н., аналітик аналітичного центру Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України»
Тарасенко Марія Іванівна, аспірантка ДННУ «Академія фінансового управління»
МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: НОВЕ «ОБЛИЧЧЯ» ФІСКАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ
9. *Похиленко Наталія Михайлівна*, к.е.н., старший науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
10. *Свиридовська Анастасія Олегівна*, науковий співробітник відділу бюджетних видатків соціальної сфери та економічного розвитку, ДННУ «Академія фінансового управління»
Крупельницька Олена Леонідівна, здобувач кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури
РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ТА СОЦІАЛЬНА СТРАТИФІКАЦІЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
11. *Сергієнко Анна Олександрівна*, студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Дворник І.В.*, к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту та аграрної економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ВІЙНА В УКРАЇНІ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ГЛОБАЛЬНУ ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ

12. *Степасюк Людмила Михайлівна*, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки Національного університету біоресурсів і природокористування України
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ НАСІННЯ СОНЯШНИКУ
13. *Утеченко Дар'я Миколаївна*, доктор філософії, доцент кафедри менеджменту Білоцерківського національного аграрного університету
ВПЛИВ НОВОГО ЕТАПУ ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ НА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ
14. *Чайка Євгеній Андрійович*, студент Національного університету біоресурсів і природокористування України
Науковий керівник – **Чередніченко О.О.**, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства ім. проф. І.Н.Романенка, Національного університету біоресурсів і природокористування України
ЗАГОСТРЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ У СВІТІ ЧЕРЕЗ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКУ ВІЙНУ
15. *Юшин Сергій Олександрович*, д.е.н., професор, головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
СИСТЕМНА ЕКОЛОГІЗАЦІЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ ЯК БЕЗПЕКОВИЙ МЕХАНІЗМ УНИКНЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ КРИЗ Й КАТАСТРОФ

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ 2 // DISCUSSION PANEL 2

Захист сільськогосподарського товаровиробника та економічна політика протекціонізму АПК. Соціальна дезінтеграція та розшарування суспільства в умовах підвищення цін на продовольство.

Управління та фінанси в АПК

Protection of agricultural producers and economic policy of protectionism of agro-industrial complex. Social disintegration and stratification of society in the face of rising food prices
Management and finance in agriculture

МОДЕРАТОР:

Дворник Інна Володимирівна к.е.н., завідувач кафедри менеджменту та аграрної економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут».

ДОПОВІДІ

- Абдигалиева Ляззат Сагиналиевна*, м.э.н., ст. преподаватель Туран Астана Университет
Бектурсынова Камал Дауреновна, м.э.н., преподаватель Туран Астана Университет
ВЛИЯНИЕ НОВЫХ ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ФИНАНСОВЫЙ РЫНОК
- Алексеевко Наталія Миколаївна*, здобувач кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури
Кушнерук Олександр Йосипович, аспірант, ДННУ «Академія фінансового управління»
ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
- Амренов Алмаз Ерикович*, магістрант Туран-Астана Университет
Даниярова Жанар Уразбековна, магістрантка Туран-Астана Университет
Научный руководитель – **Корабаев Б.С.**, ДВА, доцент кафедры Финансы, учет и оценка Туран Астана Университет
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙДЫ ТАЛДАУДЫ КОМПЬЮТЕРЛІК ЖОЛМЕН ЕСЕПТЕУДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ МЕН ТӘСІЛДЕРІ
- Байканова Камила*, магістрант Тұран Астана университет
Научный руководитель – **Шаяхметова К.О.**, д.э.н., профессор Тұран-Астана Университет
ФИНАНСОВАЯ КИБЕРБЕЗОПАСНОСТЬ БАНКОВ ВТОРОГО УРОВНЯ КАЗАХСТАНА: УЯЗВИМОСТЬ И УГРОЗЫ

5. **Банга Наталія Василівна**, студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – **Іванько А.В.**, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту та аграрної економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
6. **Безпала Ольга Василівна**, к.геогр.н., старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
УКРАЇНА У СТРУКТУРІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ
7. **Боднар Ореста**, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
ЗНАЧЕННЯ АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ
8. **Вакулик Дарина Андріївна**, аспірантка кафедри статистики та економічного аналізу Національного університету біоресурсів та природокористування України
ПОДАТКОВІ РОЗРАХУНКИ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ
9. **Вакулик Ірина Іванівна**, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України
СОЦІАЛЬНА ДЕЗІНТЕГРАЦІЯ: ДО ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ
10. **Гетьман Марта**, студентка ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – **Гурська І.С.**, к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки і менеджменту ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИХ ФОРМУВАНЬ
11. **Гомоляко Ярослава Геннадіївна**, студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – **Новодворська В.В.**, к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ

12. *Грабовецький Олександр Іванович*, старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
НОРМАТИВНА БАЗА АГРАРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ
13. *Гринь Анастасія Сергіївна*, студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Сук П.Л.*, д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПІДЗВІТНИМИ ОСОБАМИ
14. *Гуденко Олександр Дмитрович*, аспірант, ДННУ «Академія фінансового управління»
Мальцев Микола Андрійович, здобувач кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
15. *Дворник Інна Володимирівна*, к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту та аграрної економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
МОТИВАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ГАЛУЗІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
16. *Євенко Тетяна Іванівна*, к.е.н., завідувач міжкафедральної навчальної лабораторії на базі ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЗАЄМОВІДНОСИН УКРАЇНИ З МВФ
17. *Замора Оксана Ігорівна*, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і менеджменту ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

18. *Корабаева Бейбут Сыбанбаевич*, DBA, доцент кафедри Фінанси, учет и оценка Туран Астана Университет
ECONOMIC ANALYSIS OF ECOLOGICALLY SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND RESEARCH AREAS IN INDUSTRIAL PRODUCTION
19. *Ксенофонов Михайло Михайлович*, к.е.н., старший науковий співробітник, завідувач відділом організації менеджменту, публічного управління та адміністрування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ
20. *Ланченко Євгеній Олександрович*, д.е.н., доцент, доцент кафедри економіки Національного університету біоресурсів і природокористування України
КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ
21. *Мазур Анастасія Олегівна*, аспірантка, ДННУ «Академія фінансового управління»
Демидьонко Ілля Андрійович, аспірант, ДННУ «Академія фінансового управління»
АГРАРНИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ «ДОСТУПНІ КРЕДИТИ 5–7–9 %»
22. *Майбородіна Наталія Вікторівна*, к.ф.-м.н., старший викладач кафедри природничо-математичних та загальноінженерних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ПОБУДОВА ЛІНІЙНОЇ МОДЕЛІ ПАРНОЇ РЕГРЕСІЇ ДОХОДУ І СПОЖИВАННЯ
23. *Майданюк Оксана Володимирівна*, викладач, ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»
АГРАРНІ РОЗПИСКИ – ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ ДОДАТКОВИХ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ
24. *Михайленко Анна Іванівна*, асистент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

25. *Морозов Іван Романович*, аспірант Інституту економіки та прогнозування НАН України
МОТИВАЦІЙНА СИСТЕМА НА ПІДПРИЄМСТВІ
26. *Мухамеджанов Арман*, магістрант, Университет «Туран-Астана»
Научный руководитель – Шаяхметова К.О., д.э.н., профессор кафедри Финансы, учет и оценка Университета Туран-Астана
СБАЛАНСИРОВАННОСТЬ БЮДЖЕТОВ
27. *Немчук Павло*, науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
ПОНЯТТЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ І СТРАТЕГІЯМИ ПІДПРИЄМСТВ АПК
28. *Овчаренко Олексій Віталійович*, студент ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Царук Н.Г.*, к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА
29. *Остапенко Максим Григорович*, студент ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Дворник І.В.*, к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту та аграрної економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ
30. *Панченко Олеся Олександрівна*, студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Новодворська В.В.*, к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ДОВГОСТРОКОВИХ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ
31. *Пишка В'ячеслав Михайлович*, студент ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Сук П.Л.*, д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙ З ГРОШОВИМИ КОШТАМИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ТА ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

32. *Сало Інна Анатоліївна*, д.е.н., старший науковий співробітник, завідувач відділу ціноутворення та аграрного ринку, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
РОЗШАРУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ЗА РІВНЕМ ПРОДОВОЛЬЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
33. *Сидоренко Євген Вікторович*, науковий співробітник, Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
ЦИФРОВІЗАЦІЯ В УПРАВЛІННІ АПК
34. *Сливінська Оксана Богданівна*, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
ЛІДЕРСТВО ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО КЕРІВНИЦТВА
35. *Стадник Вікторія Павлівна*, к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту та аграрної економіки ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ECONOMIC SECURITY OF AGRICULTURAL ENTERPRISES OF CHERNIHIV REGION, WAYS AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT
36. *Стадник Леонід Іванович*, к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Білоцерківського національного аграрного університету
Кепко Валентина Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Білоцерківського національного аграрного університету
ПРОБЛЕМИ ОДЕРЖАННЯ ІНФОРМАЦІЇ СПОЖИВАЧАМИ ТОВАРІВ, РОБІТ ТА ПОСЛУГ В УМОВАХ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ
37. *Стадник Леонід Іванович*, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Білоцерківського національного аграрного університету
Кепко Валентина Миколаївна, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності Білоцерківського національного аграрного університету
ПРОБЛЕМИ КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ

38. *Стадніченко Олександр Володимирович*, студент ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Царук Н.Г.*, к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ СТАНДАРТАМИ ТА АУДИТ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ І ДОСТОВІРНОСТІ ЇЇ ПОКАЗНИКІВ
39. *Судомир Світлана Михайлівна*, д.е.н., професор, професор кафедри економіки і менеджменту, завідувач відділу навчально-науково-інноваційної діяльності ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
КОНЦЕПТУАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИВНОЇ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ   **ЗАСАДИ СИСТЕМИ**   **ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІННЯ**
40. *Сук Петро Леонідович*, д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ВИДИ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ
41. *Толочко Юлія Іванівна*, студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Сук П.Л.*, д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ ОПЕРАЦІЙ З ПОКУПЦЯМИ ТА ЗАМОВНИКАМИ
42. *Усата Наталія Василівна*, к.е.н., с.н.с., провідний науковий співробітник відділу організації менеджменту публічного управління та адміністрування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
43. *Федуняк Ігор Осипович*, к.е.н., доцент кафедри економіки і менеджменту ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

44. *Христенко Галина Михайлівна, к.е.н.,* доцент, доцент кафедри економіки і менеджменту ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА
45. *Хромушина Людмила Анатоліївна, к.е.н.,* доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Сумського національного аграрного університету
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ БІЗНЕСОМ НА ЗАСАДАХ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
46. *Царук Наталія Георгіївна, к.е.н.,* доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ АКТИВІВ ТА ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД
47. *Чеверда Аліна Миколаївна,* студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Царук Н.Г., к.е.н.,* доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ
48. *Чередніченко Олена Олександрівна, к.т.н.,* доцент, доцент кафедри економіки Національного університету біоресурсів і природокористування України
ПРИБУТОК ЯК ВАГОМИЙ ФАКТОР ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА
49. *Чмир Катерина Володимирівна,* студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Царук Н.Г., к.е.н.,* доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

50. *Шаяхметова Кульшария Оракбаевна*, д.э.н., профессор Туран Астана Университет
Кенес Ержан, магистрант Туран Астана Университет
ОСНОВНЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ СИСТЕМЫ РИСК-МЕНЕДЖМЕНТА В НАЦИОНАЛЬНЫХ КОМПАНИЯХ КАЗАХСТАНА
51. *Шаяхметова Кульшария Оракбаевна*, Тұран Астана университетінің э.ғ.д., профессор
Рахимова Гульмира Ахметовна, Тұран Астана университетінің э.ғ.к., профессор
Кабашева Наталья Владимировна, э.ғ.к., Тұран Астана университетінің
Бектурсынова Камал Дауреновна, м.э.н., ст. преподаватель Тұран Астана университеті
Абиш Назерке Бауржановна, преподаватель Тұран Астана университеті
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК САҚТАНДЫРУ ЖҮЙЕСІ
52. *Шаяхметова Кульшария Оракбаевна*, э.ғ.д., профессор Тұран Астана университетінің
Кенес Ержан, магистранты Тұран Астана университетінің
Дарменов Карим, магистрант Тұран Астана университетінің
БАНК ӨТІМДІЛІГІ
53. *Шаяхметова Кульшария Оракбаевна*, д.э.н., профессор Туран Астана Университет, Казахстан
Сапарова Гульнар Каримовна, д.э.н., профессор Туран Астана Университет, Казахстан
Сиксимбаева Гаухар Тулегеновна, докторант Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева, Казахстан
РАЗВИТИЕ АГРАРНОГО СЕКТОРА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
54. *Шемендюк Олена Миколаївна*, студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Науковий керівник – *Царук Наталія Георгіївна*, к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ОБЛІК І АУДИТ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ ЗБУТУ

55. *Юшин Сергій Олександрович*, д.е.н., професор, головний науковий співробітник відділу організації менеджменту, публічного управління та адміністрування Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»

**СИСТЕМНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ПАРТНЕРСТВО ІЗ
ГАРМОНІЙНІСТЮ ЗОВНІШНЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА
ВНУТРІШНЬОЇ САМООРГАНІЗАЦІЇ**

56. *Ярема Любов Василівна*, к.е.н., доцент, декан факультету економіки і природокористування ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

**ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ 3 / DISCUSSION PANEL 3

Сучасні тенденції у тваринництві. Екологічна безпека в умовах глобальних кліматичних змін. Біотехнологічні розробки

Modern trends in animal husbandry. Environmental security in the context of global climate change. Biotechnological developments

МОДЕРАТОР:

Семеніхін Андрій Вікторович к.б.н., доцент, завідувач кафедри агрономії ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут.

ДОПОВІДІ

- Dan Gao**, Postgraduate Student, Senior Lecturer, Department of Food and Bioengineering Hezhou University, Department of Technology and Food Safety Sumy National Agrarian University
Anna Helikh, PhD, Associate Professor, Department of Technology and Food Safety Sumy National Agrarian University
Zhenhua Duan, PhD, Professor, Department of Food and Bioengineering Hezhou University
EFFECTS OF HEAT TREATMENT ON STRUCTURE, FUNCTION, AND ALLERGENICITY OF PLANT PROTEINS
- Yan Liu**, Assistant Researcher, Postgraduate Student Hezhou University, Xihuan China, Sumy National Agrarian University
Sergey Sabadash, Associate Professor, Cand. of Techn. Sciences (Ph.D), Sumy National Agrarian University, Herasima Kondratieva str.
INFLUENCE OF DIFFERENT DRYING METHODS ON PHYSICAL PROPERTIES OF BEETROOTS
- Брюхачова Інна Дмитрівна**, к.с.-г.н., старший викладач кафедри агрономії ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИРОБНИЦТВІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА
- Василишина Олена Володимирівна**, к.с.-г.н., доцент кафедри харчових технологій Уманського національного університету садівництва
ВИЗНАЧЕННЯ КОЛЬОРУ ХАРЧОВИХ ІНГРЕДІЄНТІВ ЯК ОСНОВА ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ
- Вовк Валерія Юрївна**, аспірантка, науковий співробітник наукової тематики, асистент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики Вінницького національного аграрного університету
ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ҐРУНТІВ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ БЕЗВІДХОДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АПК

6. *Волошин Володимир Миколайович*, к.с.-г.н., завідувач відділу первинного та елітного насінництва Національного наукового центру «Інститут землеробства Національної академії аграрних наук України»
Копицець Наталія, к.е.н., с.н.с., провідний науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»
ЛУЧНІ ТРАВСТОЇ ЯК ЗАСІБ ПОЛІПШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ В АГРОЛАНДШАФТАХ
7. *Гонка Борис Максимович*, к.с.-г.н., професор кафедри агрономії ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТВАРИННИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ
8. *Дребот Оксана Іванівна*, д.е.н., професор, директор Інституту агроекології і природокористування НААН
Височанська Марія Ярославівна, д.е.н., старший дослідник, заступник директора з наукової роботи та інноваційного розвитку Інституту агроекології і природокористування НААН
Білотіл Валентина Юріївна, науковий співробітник Інституту агроекології і природокористування НААН
ЕНЕРГЕТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ БУДІВЕЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
9. *Ігнатенко Дарина Сергіївна*, учениця 10 класу іноземної філології Ніжинського обласного педагогічного ліцею Чернігівської обласної ради
ВИСВІТЛЕННЯ ПРОБЛЕМ ДОВКІЛЛЯ В РЕГІОНАЛЬНИХ ЗМІ ЧЕРНІГІВЩИНИ
10. *Кімейчук Іван Васильович*, магістр-дослідник викладач Відокремленого структурного підрозділу «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»
ВПЛИВ ТРАВ'ЯНОЇ РОСЛИННОСТІ НА ҐРУНТ В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ
11. *Кравченко Віталій Станіславович*, кандидат с.-г. наук, доцент Уманського національного університету садівництва
Кравченко Тетяна Олександрівна, директор бібліотеки Уманського національного університету садівництва

Яценко Вячеслав Васильович, доктор філософії Уманського національного університету садівництва

Яровий Ярослав Олегович, аспірант Уманського національного університету садівництва

УРОЖАЙНІСТЬ ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКУ СІВБИ ТА ШИРИНИ МІЖРЯДЬ

12. *Себа Микола Васильович*, к.с.-г.н., доцент кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин Національного університету біоресурсів і природокористування України

ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ НЕЙРОТРОПНО-МЕТАБОЛІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ ДЛЯ ПРИСКОРЕННЯ ІНВОЛЮЦІЇ МАТКИ КОРІВ

13. *Семеніхін Андрій Вікторович*, к.б.н., доцент, завідувач кафедри агрономії ВП НУБІП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

Москаленко Олег Вадимович, к.х.н., доцент кафедри хімії та фармації Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Андрющенко Яна Миколаївна, студентка ВП НУБІП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ДІЯ ІНГІБІТОРІВ КАРБОАНГІДРАЗИ НА ЕНЗИМАТИЧНУ АКТИВНІСТЬ ЧИННИКА СПРЯЖЕННЯ (CF 1) ТИЛАКОЇДНИХ МЕМБРАН

14. *Соловей Ірина Степанівна*, к.е.н., асистент кафедри гуманітарної освіти і туризму Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Бережанський агротехнічний інститут»

ПРИРОДНІ ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ В УКРАЇНІ

15. *Соловей Олена Юріївна*, магістр, викладач ВСП «Бобровицький фаховий коледж імені О.Майнової НУБіП України»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

16. *Строканова Анастасія Олександрівна*, студентка Національного університету біоресурсів і природокористування України

Науковий керівник – Глєбова Ю.А., к.с.-г.н., доцент, доцент кафедри гідробіології та іхтіології тварин Національного університету біоресурсів і природокористування України **ПРОБЛЕМИ СТАНУ ОСОКОРКІВСЬКИХ ОЗЕР МІСТА КИЄВА ВНАСЛІДОК АКТИВНОЇ ЗАБУДОВИ**

17. *Філатова Валентина Леонідівна*, викладач методист, завідувач технологічного відділення Відокремленого структурного підрозділу «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»
НАСЛІДКИ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН ДЛЯ ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
18. *Хоменко Марина Олександрівна*, к.с.-г.н., доцент кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин Національного університету біоресурсів і природокористування України
ЗМІНИ ГОРМОНАЛЬНОГО СТАТУСУ КРОВІ КОРІВ ПІСЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ МІКРОЕЛЕМЕНТІВ У ФОРМІ НАНОКАРБОКСИЛАТІВ
19. *Шевченко Аліса Анатоліївна*, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії і економіки підприємства Одеського державного аграрного університету
СУЧАСНІ БІОТЕХНОЛОГІЧНІ РОЗРОБКИ У ТВАРИННИЦТВІ

ДИСКУСІЙНА ПАНЕЛЬ 4 / DISCUSSION PANEL 4

**Забезпечення всеосяжної та справедливої якісної освіти.
Ensuring comprehensive and equitable quality education**

МОДЕРАТОР:

Сидорович д.і.н., доцент, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України
Олександр
Сергійович «Ніжинський агротехнічний інститут».

ДОПОВІДІ

1. *Anastasiia Khomeniuk*, Onur Construction International
SPECIFICS OF TRANSLATING TEXTS FROM TURKISH INTO UKRAINIAN
2. *Абаніна Ганна Валентинівна*, к.псих.н., доцент кафедри психології ННІ психології Університету «КРОК»
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕЖИВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЧАСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ»
3. *Барчук-Галик Мар'яна*, к.філол.н., викладач кафедри слов'янських мов Стамбульського університету
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ СТУДЕНТАМ ТУРЕЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
4. *Бостанджи Ольга Вікторівна*, психолог, юнганський консультант, бізнес тренер, викладач, приватний підприємець
ВИКОРИСТАННЯ КОУЧІНГОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В РОБОТІ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ З МЕТОЮ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ І ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАЦІЇ ЗІ СТУДЕНТАМИ
5. *Кайдаш Алла Миколаївна*, к.філол.н., доцент кафедри української мови, методики її навчання та перекладу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
РЕАЛІЗАЦІЯ НАСКРІЗНОЇ ЛІНІЇ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
6. *Литовченко Віктор Петрович*, к.філос.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ОСВІТЯНСЬКА СПІЛЬНОТА В БОРОТЬБІ ПРОТИ ФЕЙКІВ

7. *Мельниченко Олександр Анатолійович*, доктор наук з державного управління професор, професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я Харківського національного медичного університету
Овчарова Жанна Миколаївна, заступник директора Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації
Чумаченко Олена Юрївна начальник управління охорони здоров'я Сумської міської ради
Кравченко Жанна Дмитрівна, кандидат наук з державного управління заступник головного лікаря з організаційно-методичної роботи КНП «Міська студентська лікарня» Харківської міської ради
Оновлення освітньо-професійної програми як спосіб реагування на зміни умов підготовки управлінців для вітчизняної сфери охорони здоров'я
8. *Потапенко Максим Васильович*, к.і.н., доцент кафедри історії України НДУ імені Миколи Гоголя;
Хомич Лада Миколаївна, учениця Ніжинського обласного педагогічного ліцею Чернігівської обласної ради
Демократичні зрушення в Ніжині 1992-2013 рр. під впливом Ігоря Качуровського.
9. *Сидорович Олександр Сергійович*, д.і.н., доцент, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Сучасні підходи до викладання дисципліни «Історія української державності» у вищій школі
10. *Ткаченко Ольга Василівна*, к.пед.н., асистент, кафедра інформаційних систем і технологій Білоцерківського національного аграрного університету
Роль інформаційних технологій у професійній підготовці спеціаліста фінансової справи
11. *Ткаченко Світлана Володимирівна*, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Бобровицький фаховий коледж імені О. Майнової НУБіП України»
Інформаційні технології у навчанні математики як складової природничих наук

12. *Фесенко Наталія*, вчитель німецької мови Ніжинського обласного педагогічного ліцею Чернігівської обласної ради
МОВНО-КУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЯК ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ У СТАРШІЙ ШКОЛІ
13. *Фецан Тетяна Ігорівна*, магістр викладач української мови Стамбульського університету
ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ТУРЕЦЬКОМОВНИМИ СТУДЕНТАМИ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
14. *Хомич Вікторія Іванівна*, к.філол.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
Запорожець Сергій Миколайович, студент ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
УКРАЇНСЬКІ ЕЛЕКТРОННІ ТЕРМІНОЛОГІЧНІ СЛОВНИКИ ДЛЯ МЕХАНІКІВ І АГРОНОМІВ
15. *Хомич Вікторія Іванівна*, к.філол.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ВАЖЛИВІСТЬ ОРАТОРСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГІСТІВ
16. *Ярош Юрій Миколайович*, к.с.-г.н., старший викладач кафедри агрономії ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
ВИКОРИСТАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ ТА ПРИЙОМІВ РОБОТИ НА ЗАНЯТТЯХ АГРОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Вовк Валерія

*аспірантка, науковий співробітник наукової тематики,
асистент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики
Вінницький національний аграрний університет*

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ҐРУНТІВ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ БЕЗВІДХОДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АПК

Розораність сільськогосподарських угідь в Україні є однією із найвищих у світі і досягає 78,1%. У 2019-2020 рр. розораність сільськогосподарських угідь в окремих областях України сягала 80-90% (Вінницька – 85,7%). У той час, як обсяг розораності сільськогосподарських угідь США становить 38,9%, Китаю – 21,5%, Великобританії – 35,3%, Австрії – 47,5%, у Нідерландах відсоток розораності становить 55%. Водночас, у цих країнах рівень ВВП значно вищий і частка АПК у ВВП становить від 1 до 3%, у той час, як в Україні – понад 12%. Це свідчить про те, що Україна поступово перетворюється з промислово-аграрної країни у аграрну країну з чіткими ознаками сировинного типу [1, с. 190].

Внаслідок деградації земель протягом 1986-2020 рр. вміст гумусу зменшився на 0,19% і становить 3,17%. За цей період втрати гумусу в орному шарі становили 5500 кг/га. Щороку з урожаєм сільськогосподарських культур із кожного гектара безповоротно відчужуються 77-135 кг поживних речовин (азот, фосфор, калій). Для забезпечення бездефіцитного балансу гумусу в ґрунтах та їх розкислення нагальним завданням є зміна системи внесення добрив із переорієнтацією на збільшення частки органічних добрив. Обсяги внесення органічних добрив на 1 га в 2020 році в порівнянні з 1990 зменшились у 22 рази. Зменшення поголів'я відносно рівня 1990 року: ВРХ – в 7,5 рази, свині – в 3,3 рази, кози та вівці – в 7 разів.

Для забезпечення бездефіцитного балансу гумусу в ґрунтах та їх розкислення нагальним завданням є зміна системи мінералізації з переорієнтацією на збільшення частки органічних добрив. Одним зі шляхів вирішення проблеми деградації ґрунтів в Україні є використання у якості органічного добрива дигестату – побічної продукції перероблення органічної маси, що залишається після виробництва біогазу. При сепарації дигестату утворюються тверда (шлам) і рідка (концентрат) фракції.

Дигестат буває рідким і твердим. Рідкий дигестат вносять у ґрунт, а тверда фракція дигестату може бути висушеною, гранульованою і її зручно поєднувати з іншими відходами. Також його зручно поєднувати з іншими відходами або органічними продуктами, як, наприклад, деревними стружками, тирсою. Дигестат покращує стан сільськогосподарських культур, надаючи додаткові поживні речовини й допомагаючи підтримувати необхідне зволоження ґрунту. Якщо мінеральні добрива засвоюються лише на 35-50%, то біодобрива – практично на 99% [2, с. 27]

Нині сумарне утворення дигестату на біогазових станціях в Україні складає близько 2 млн т і буде зростати зі збільшенням числа біогазових потужностей в Україні. Так, з 1 т силосу кукурудзи утворюється 780 кг дигестату, 1 т курячого посліду – 890 кг, 1 т жому – 910 кг, гною ВРХ – 920 кг, а гноївки свиней – 990 кг. На кожний мегават потужності біогазової установки за рік

утворюється 40–50 тис. т такого дигестату

Перші дослідження використання дигестату як добрива показали те, що воно дає ефект і цей ефект навіть вищий, ніж у більш традиційних аналогів. Наприклад, в Англії дигестат (щоправда, з харчових відходів) забезпечив зростання врожайності озимих зернових на 10% у середньому за 3 роки, тоді як зелений компост – на 7%, змішаний компост (із зеленої маси і харчових відходів) – на 8%, гноївка – на 9% і гній з соломою – на 10%. В іншому досліді внесення 30 м³/га дигестату, кожна тонна якого містила 3,6 кг азоту, 1,7 кг Р₂О₅ і 4,4 кг К₂О, дало змогу заощадити 108,6 євро/га на мінеральних добривах [3, с. 79].

Першими в Україні дигестат із біогазових установок як органічне добриво використали у компанії «Миронівський хлібопродукт», яка володіє потужними біогазовими установками – на Дніпропетровщині та на Вінничині. Основна сировина біогазових установок – курячий послід. На Дніпропетровщині до нього додають невеликі обсяги силосу сорго, в Ладижині – соломи і гною ВРХ.

Отриманий на біогазових установках «МХП» дигестат мав наступний склад:

Рідка фракція: рН – 7,7–9,1. В 1 кубометрі загальних: азоту – 6,6 кг, фосфору – 1,9 кг, калію – 6,2 кг. Марганцю – 21 мг/кг, цинку – 8,2 мг/кг, міді – 14,1 мг/кг, кобальту – 7,2 мг/кг, сірки в рідині – 0,27%.

Тверда фракція: рН – 7,7–9,3. Загальних: азоту – 6,8 кг/т, фосфору – 3,1 кг/т, калію – 2,7 кг/т. Марганцю – 47,65 мг/кг, цинку – 12,5 мг/кг, міді – 34,5 мг/кг, кобальту – 18,1 мг/кг, сірки в рідині – 1,56%.

Аналізуючи ціни різних фракцій дигестату і складові частини ціноутворення цього продукту видно, що набагато вигідніше переробити напіврідкий осад дигестату на гранули, ніж застосовувати його у свіжому вигляді. Отримані гранули зберігатимуться протягом кількох років і ціна їх є майже в 10 разів вищою, та становить 2860, 65 гривень за 1 тону. Також відомо, що норми внесення гранул дигестату в якості біоорганічного добрива на становлять 3 тонни на 1 га орної землі, при цьому відмічається 100% засвоюваність поживних елементів, в 6 разів менші втрати нітрогену, в 6 разів зменшується вимивання їх із ґрунту, в порівнянні з органічними добривами на основі гною сільськогосподарських тварин і птиці.

Для невеликих фермерських господарств, які утримують худобу чи на відгодівлі чи на молочну продуктивність підраховано, що кожної доби від 3–4 голів худоби можна мати біля 100 кг гною. Тому, для таких фермерів, раціонально використовувати біореактор об'ємом 5 м³, для того щоб його можна було повністю дозавантажити відходами тварин і подрібненою рослинною біомасою. З такого біореактора щоденно можна отримувати 200 кг рідкого і напіврідкого дигестату, а за 1 місяць – 6 т. Користуючись нашими розрахунками, щомісячний прибуток від отриманого дигестату, за вартістю поживних елементів, буде 4675,52 гривень. Якщо рідку фракцію можна відразу ж вивезти на поле і внести у рілля, то напіврідкий дигестат краще переробити на гранули для довготривалого зберігання і при цьому щомісячний прибуток буде 17163,90 гривень від реалізації такого орґано-мінералізованого добрива.

Простий підрахунок показує, що мінімальна біогазова установка з

реактором у 5 м³ за рік на орґано-мінералізованих добривах може принести річний дохід до 9000 \$, що повністю перекриває її вартість, і здатна за рік забезпечити добривами 40-80 га орної землі та підвищити врожайність на 20%. При вирощуванні пшениці, з врахуванням мінімальної закупівельної ціни і норм внесення добрив, додатковий прибуток від реалізації зерна, при такому мінімальному підвищенні врожайності становить біля 8000 \$, що повністю окупає малогабаритну біогазову установку. При вирощуванні більш дорогих культур, прибуток може збільшений у рази.

У результаті розпаду орґанічної речовини, процесів мінералізації та вивільнення біогазу, в порівнянні з вхідною сировиною, в утвореному дигестаті:

Зменшується вміст сухої речовини, і відповідно підвищується вологість та знижується в'язкість. Вологість дигестату, як правило, складає 94-96%, хоча може коливатися в діапазоні 92-99%.

Збільшується на 10-70% вміст аміачного азоту (безпосередньо доступного для живлення рослин). Збільшення частки аміачного азоту залежить від його початкового вмісту в сировині – менший приріс в процесі бродіння характерний гноївці свиней та ВРХ, більший – харчовим відходам та рослинній сировині.

Зменшується співвідношення C/N за рахунок вивільнення частини вуглецю з біогазом. Оптимальне для процесу метанового бродіння співвідношення C/N на рівні 20-30 вважається оптимальним також для біоценозу ґрунту.

Зменшується вміст патогенної мікрофлори та життєздатного насіння бур'янів у результаті одночасного впливу температури (як правило 38-40°C) та кислотності в біореакторі протягом тривалого часу (не менше 25-30 діб).

На Вінничині експеримент поставили на полях озимої пшениці у фермера у с. Василівка поблизу Ладжжина, неподалік біогазового заводу. Ґрунт на даній ділянці був закислений і малогумусний (усього 1,5%). Випробовували два варіанти внесення дигестату – в серпні (бочками для внесення рідких добрив) і в березні (через шланго-барабанні поливні машини). На першій ділянці в лютому пшениця була густіша і в цілому краща, ніж на контролі. На другій через певний час теж було помітно, що пшениця зеленіша, ніж на сусідніх ділянках, де застосовувалася традиційна схема живлення міндобривами [3, с. 81].

Незважаючи на позитивні зрушення, використання дигестату як орґанічного добрива для підвищення родючості ґрунтів нині недостатньо розповсюджено. Основними бар'єрами при використанні дигестату біогазових установок як орґанічного добрива в Україні є наступні:

1. Більшість біогазових проектів в Україні створено на основі концепції енергетичного підприємства, орієнтованого на отримання основного доходу від продажу електроенергії за «зеленим» тарифом – розміщення дигестату на ринку як орґанічного добрива не розглядалось.

2. Більшість біогазових установок в Україні не виконують регулярний контроль якості вхідної сировини та утвореного дигестату за комплексом показників, а технологічні режими змінюються протягом року – фізико-хімічний склад дигестату є неконтрольованим і непрогнозованим.

3. Дигестат з більшості біогазових станцій в Україні не може вважатись

органічним добривом для органічного рослинництва – відсутність попиту в сегменті ринку органічного виробництва.

4. Відсутність державного контролю якості дигестату та поводження з ним, а також відсутність власної системи забезпечення/стандартизації якості утворюваного дигестату операторами більшості біогазових станцій в Україні – відсутність довіри серед потенційних споживачів та, відповідно, попиту.

5. Відсутність системи добровільної сертифікації та забезпечення якості дигестату (поза сегментом ринку органічного виробництва) – відсутність можливості створення іміджу якісного продукту – відсутність довіри серед потенційних споживачів та, відповідно, попиту.

6. Відсутність державних норм та вимог щодо виробництва та використання органічних добрив загалом, і дигестату зокрема – гальмує створення ринку органічних добрив з дигестату.

Отже, дигестат біогазових установок може бути цінним ресурсом для підтримки/поновлення родючості ґрунтів в Україні та зробити значний внесок в заміщення імпортованих мінеральних добрив. Під час використання дигестату виявлено, що він є універсальним і підходить для всіх ґрунтів, а також для підживлення всіх видів рослин; підвищує вміст органічної речовини (гумусу); покращує водний і повітряний режим ґрунтів; його можна вносити у будь-який період часу; має нейтральну кислотність і розкислює ґрунт; відсутність патогенних організмів; дозволяє збільшити врожайність, оскільки містить повний комплекс необхідних макро- та мікроелементів, органічні сполуки, що покращують структуру ґрунту та гумінові кислоти; створює передумови для розвитку органічного сільськогосподарського виробництва та збільшення доходу від реалізації продукції.

Список використаних джерел:

1. Вовк В.Ю. Економічна ефективність використання безвідходних технологій в АПК. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 4 (54). С. 186-206. DOI: 10.37128/2411-4413-2020-4-13.

2. Гончарук І.В. Виробництво біогазу в аграрному секторі – шлях до підвищення енергетичної незалежності та родючості ґрунтів. *Агросвіт*. 2020. № 15. С. 18-29. DOI: 10.32702/2306&6792.2020.15.18.

3. Vovk V., Krasnoselska A. Ecologization of Agricultural Production Based on the Use of Waste-Free Technologies to Ensure Energy Autonomy of AIC. *Global trends and prospects of socio-economic development of Ukraine: scientific monograph*. Riga, Latvia: Publishing House “Baltija Publishing”, 2022. P. 59-87.

4. Гончарук І.В., Вовк В.Ю. Понятійний апарат категорії сільськогосподарські відходи, їх класифікація та перспективи подальшого використання для виробництва біоенергії. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. № 3 (53). С. 23-38.

5. Пришляк Н.В., Токарчук Д.М., Паламаренко Я.В. Передумови та організаційно-економічний механізм формування та реалізації стратегії поводження з відходами аграрних підприємств. *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 104-117. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.3.104.